

Uuring „Maapiirkonna ettevõtluse arenguvajadused ja –takistused” Läänemaa

Rando Värnik, Anne Põder

Majandus- ja sotsiaalinstituut

13.09.2012 Läänemaal

Maaelu Arengu Euroopa
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Eesti Maaülikool

Estonian University of Life Sciences

Majandus- ja sotsiaalinstituut

Institute of Economics and Social Sciences

www.emu.ee

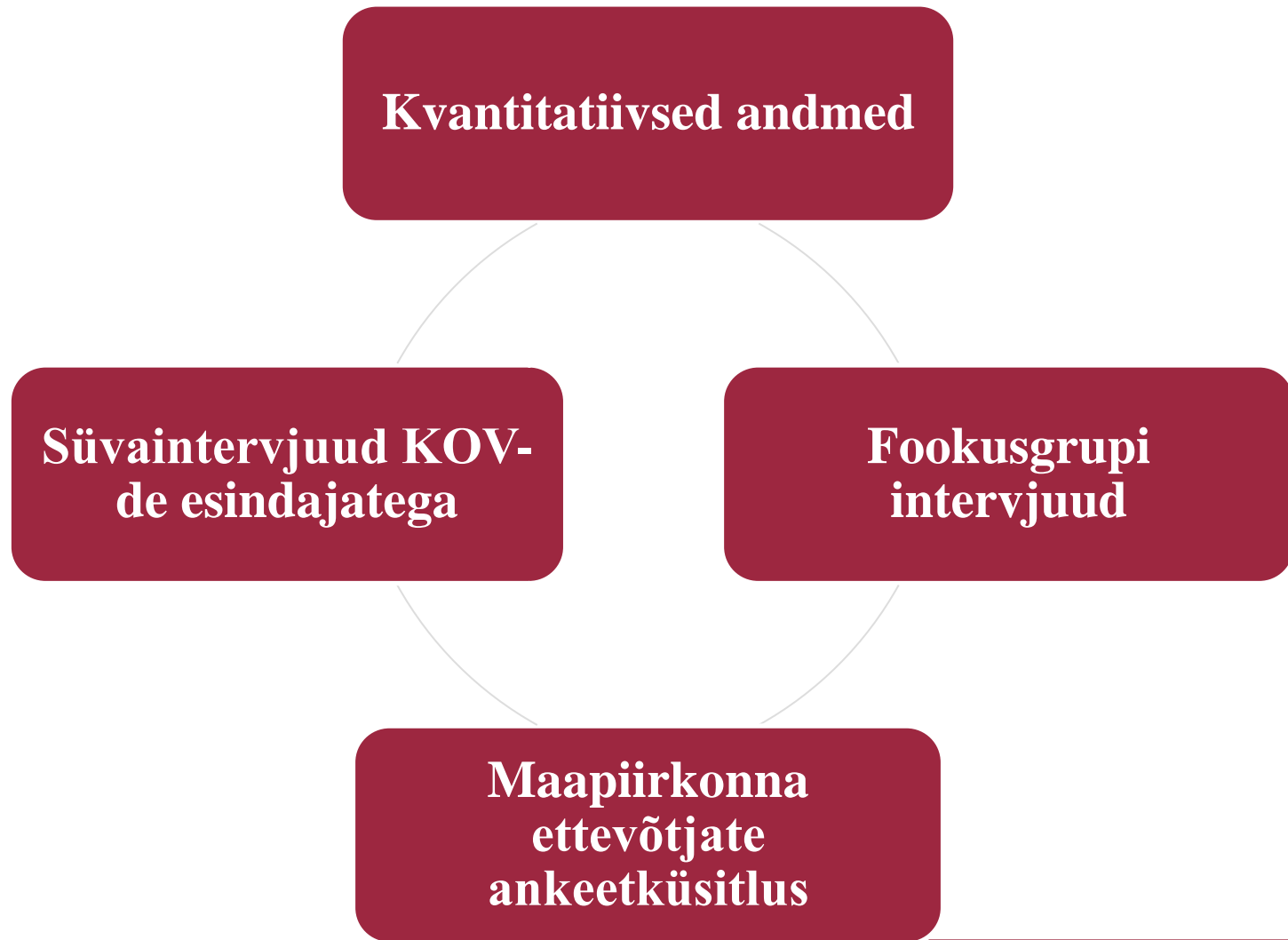
Eesmärk

- Analüüsida maapiirkonna ettevõtjate probleeme, nende tegevust mõjutavaid tegureid ja ettevõtluskeskkonda üldiselt.
- Uurida maaelupoliitika kujundamise tegureid tuleviku toetusvajadusest lähtuvalt.
- Koguda andmeid, mis ei ole olemasolevatest registritest kättesaadavad.

Objekt: Valgamaa ja Läänemaa ja nende maapiirkonna ettevõtjad.

- Kahel maakonnal mitmed sarnasusi, aga ka olulisi erinevusi.

Metoodika

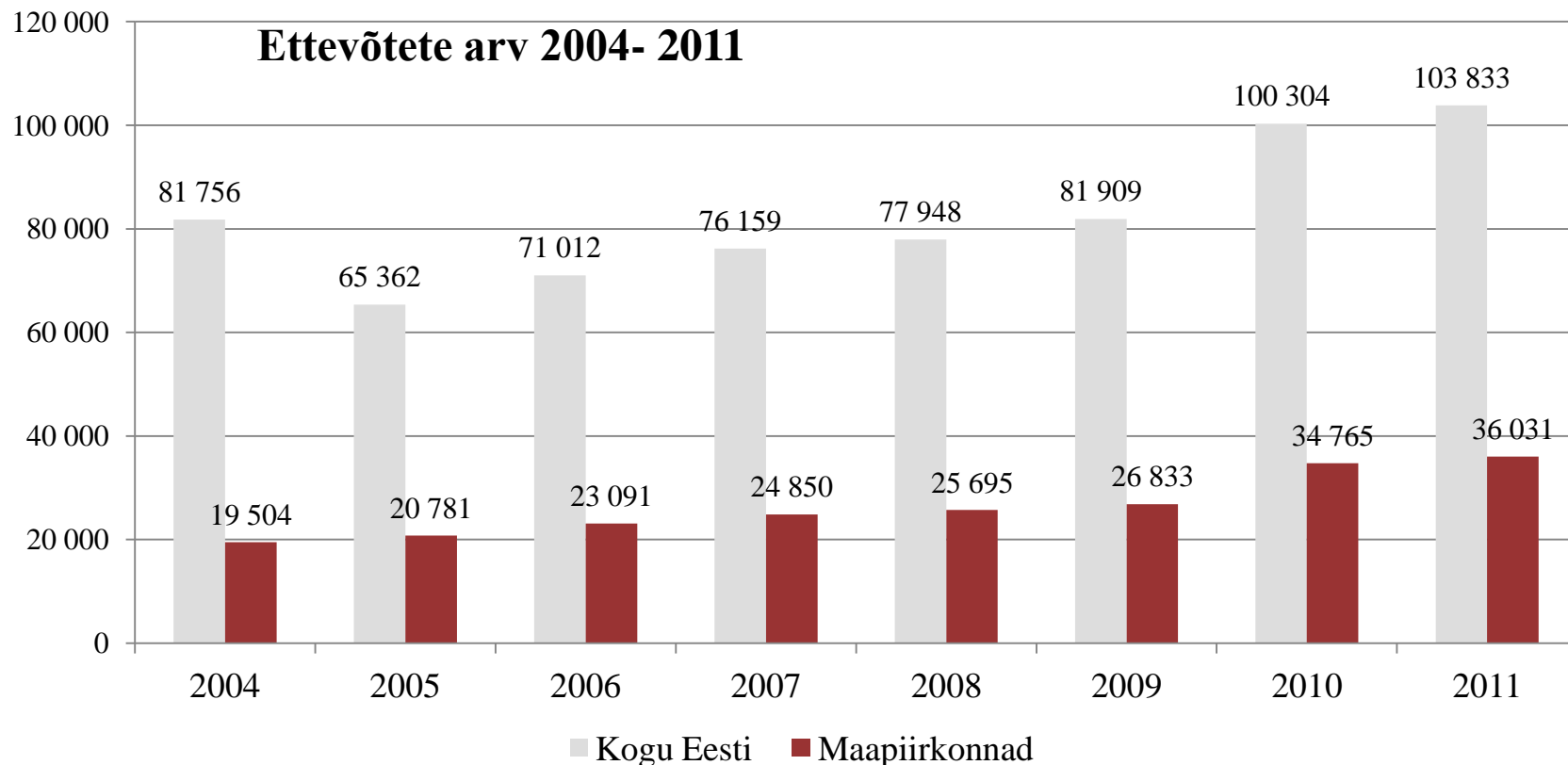

www.emu.ee

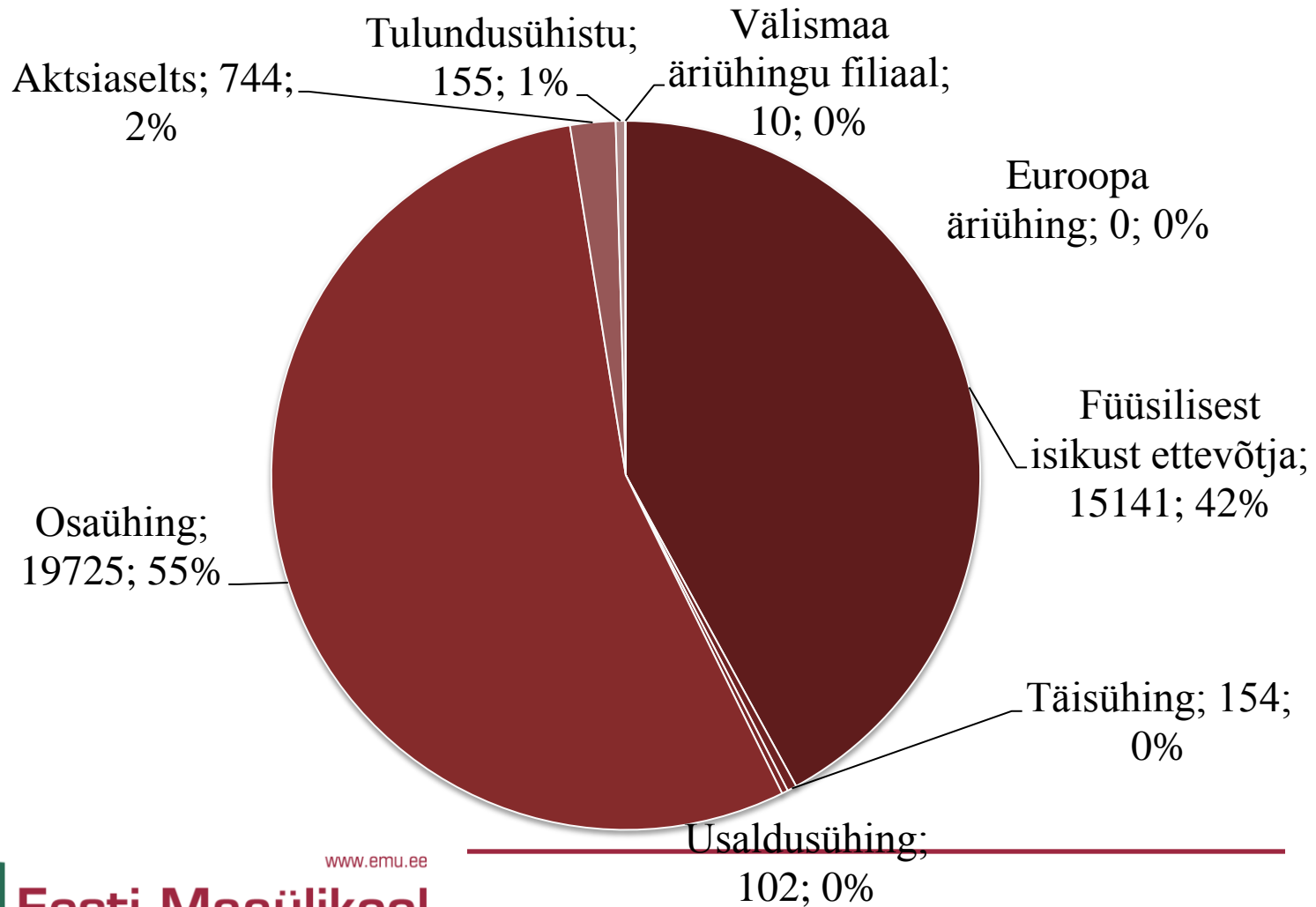

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

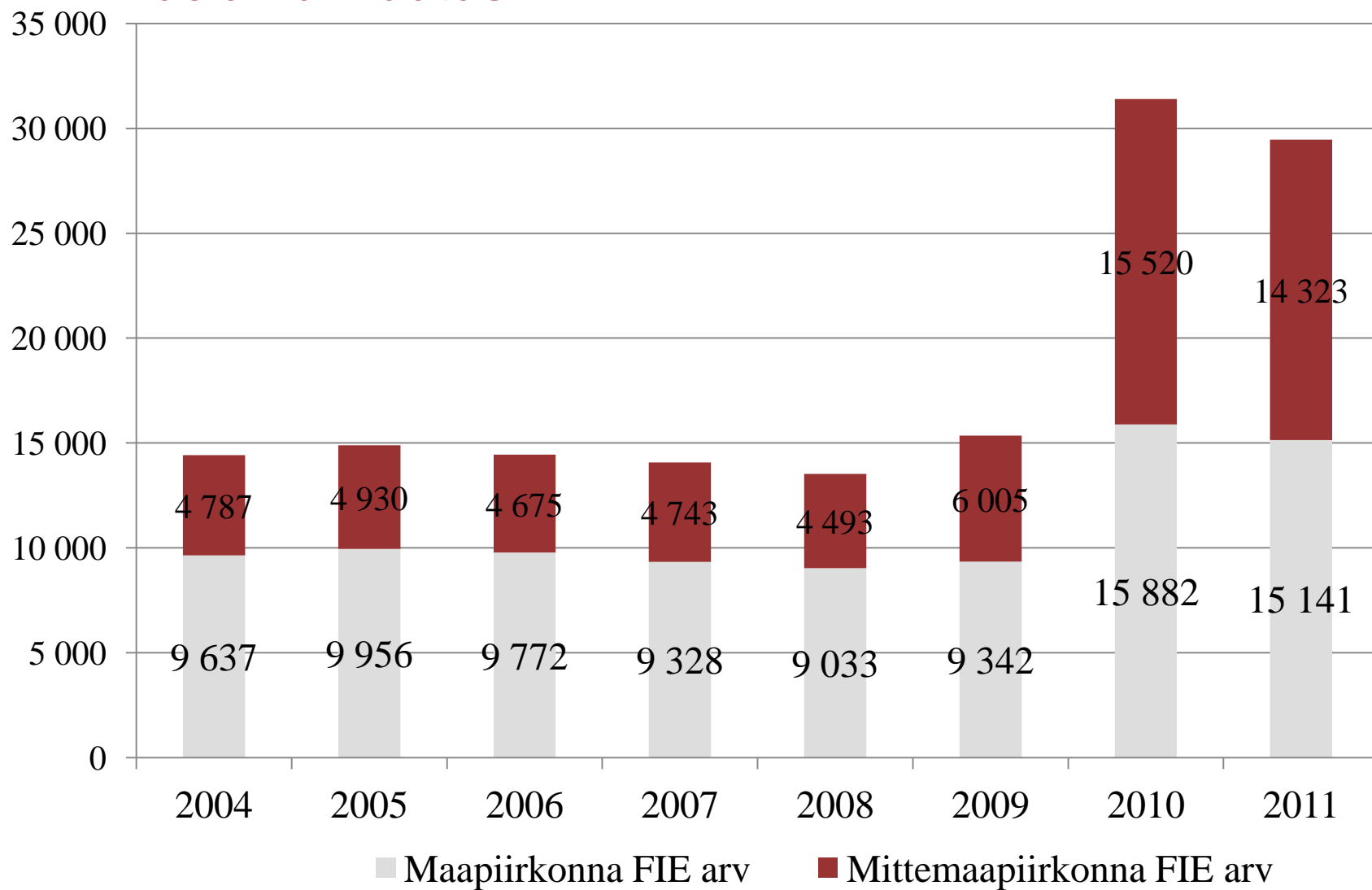
Maaettevõtted statistiliste andmete alusel

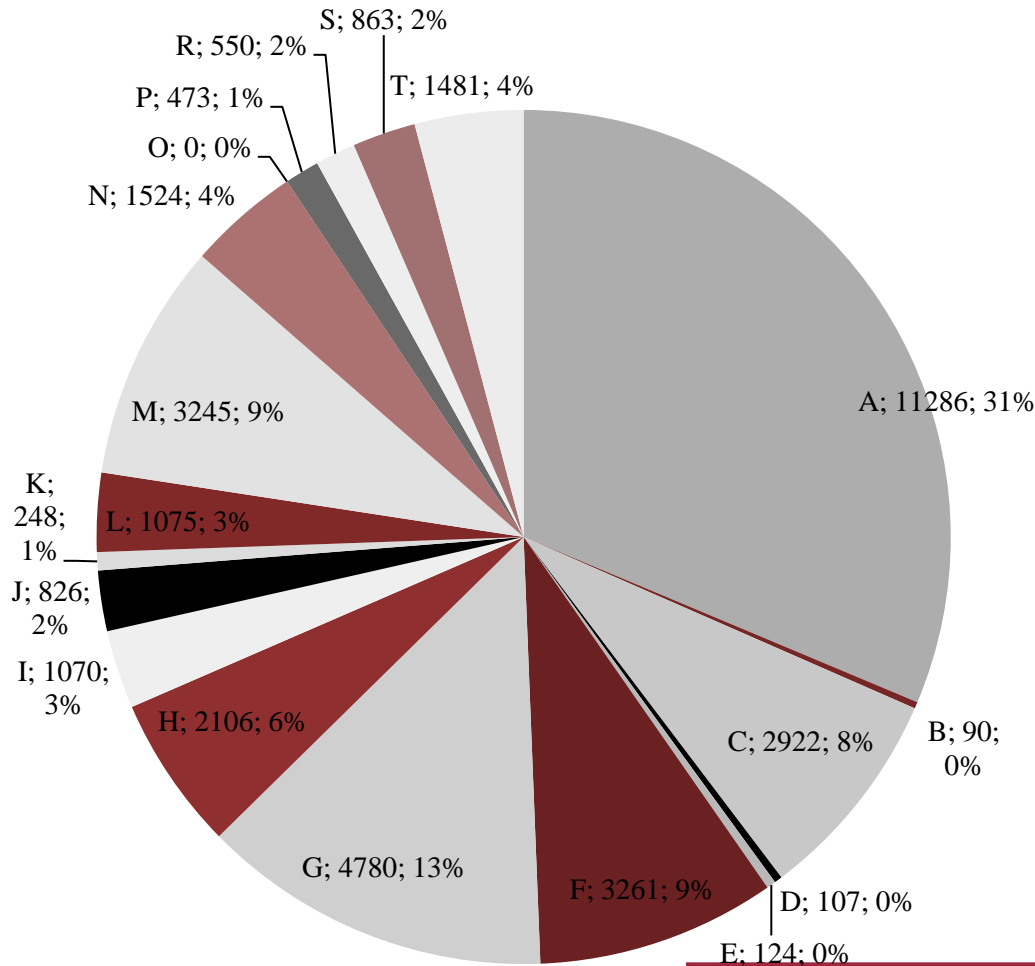
2011.a. maapiirkonna ettevõtted ettevõtlusvormi järgi

FIE-de arvu muutus

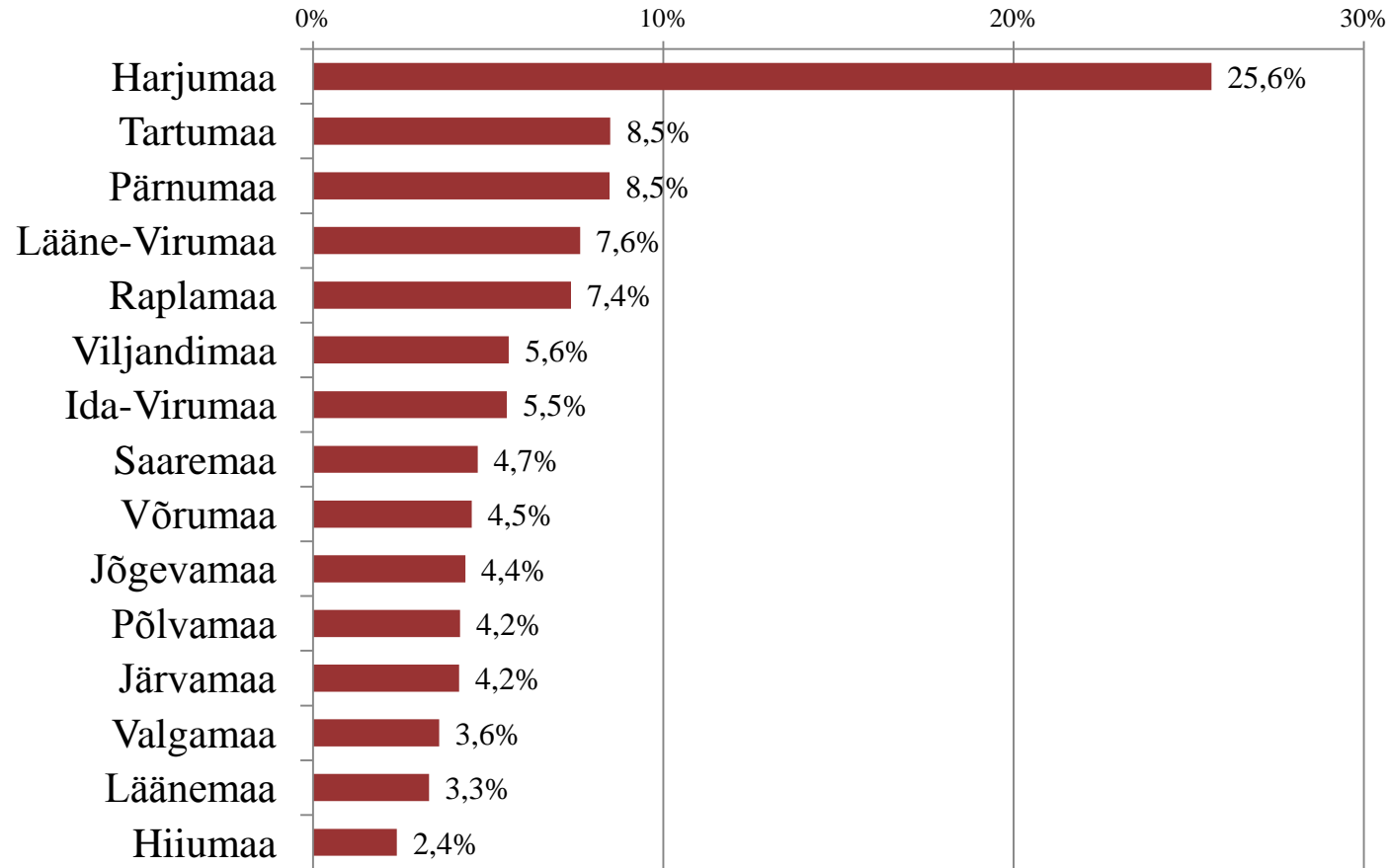
2011. a. maapiirkonna ettevõtjate jagunemine EMTAK 2008 alusel

A	Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük
B	Mäetööstus
C	Töötlev tööstus
D	Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine
E	Veevarustus; kanalisatsioon; jäätme- ja saastekäitlus
F	Ehitus
G	Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont
H	Veondus ja laondus
I	Majutus ja toitlustus
J	Info ja side
K	Finants- ja kindlustustegevus
L	Kinnisvaraalaane tegevus
M	Kutse-, teadus- ja tehnikaalaane tegevus
N	Haldus- ja abitegevused
O	Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus
P	Haridus
R	Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne
S	Kunst, meelelahutus ja vaba aeg
T	Muud teenindavad tegevused
U	Kodumajapidamised tööandjana; kodumajapidamiste oma tarbeks kaupade tootmine
V	Eksterritoriaalsete organisatsioonide ja üksuste tegevus

Paiknemine

Maapiirkonna ettevõtete paiknemine maakonna järgi 2011, %

Läänemaa rahvastik ja sotsiaalmajanduslikud näitajad

- KOV-id: 1 linn, 11 valda
- Valdade rahvaarv (arvestades rännet) 2012.a. alguses 14 437;
- St 1,1% Eesti rahvastikust, 3,0% Eesti valdade rahvastikust.
- Suurimad vallad Ridala (3186 in.) ja Taebla (2427 in.); väikseimad Vormsi (342 in.) ja Nõva (382 in.).
- Valdade keskmine asustustihedus 6,6 in/km² (Eesti valdade keskmine 11 in/km²)

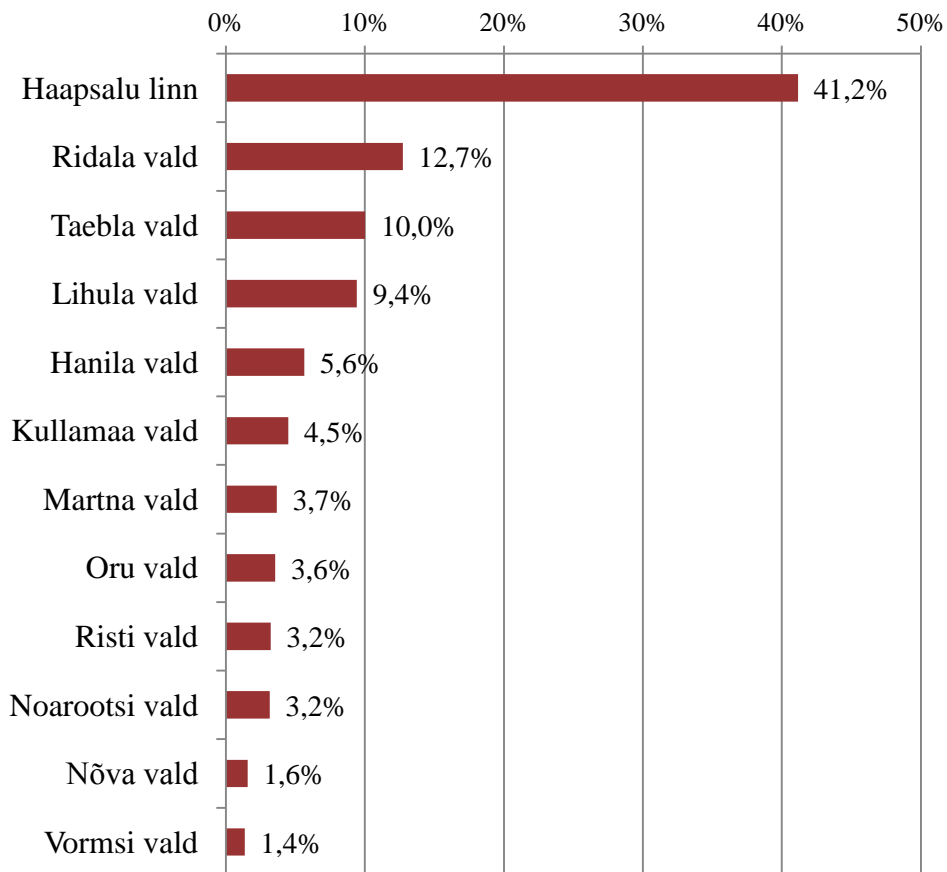
Allikas: Statistikaamet 2012

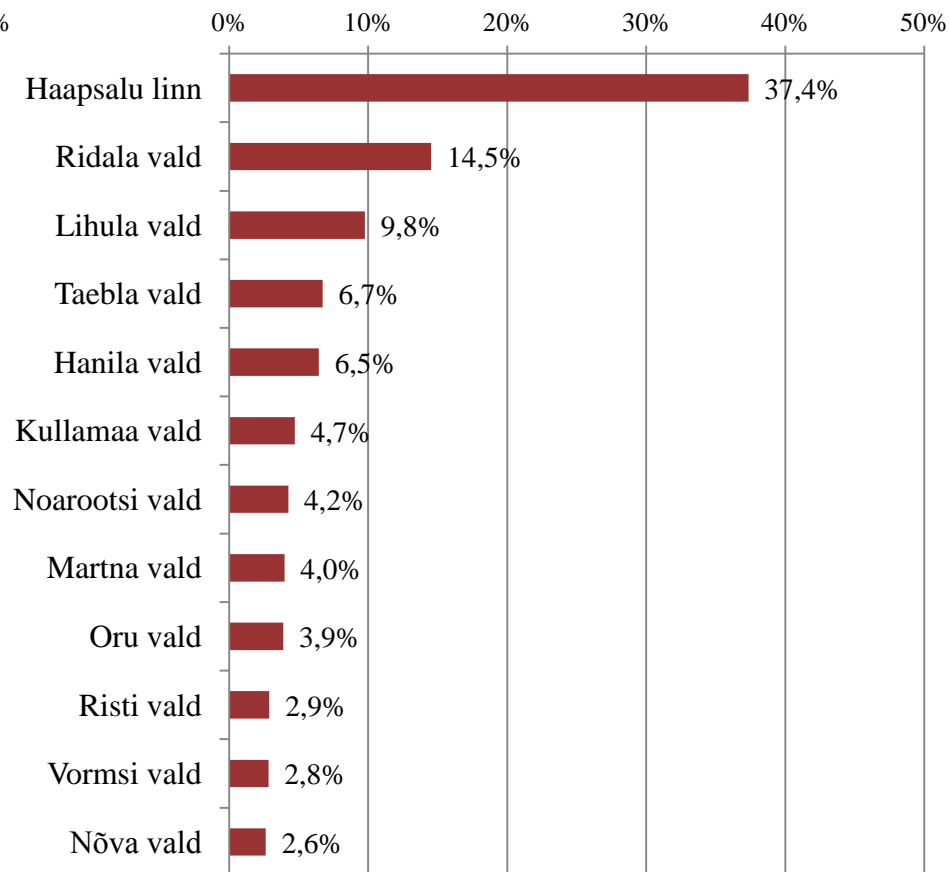
Allikas: Statistikaamet 2012

Läänemaa ettevõtted ja rahvastik KOV-ides

Läänemaa rahvastik 2012.a. KOV-i järgi, %

Läänemaa ettevõtted KOV-i järgi 2011, %

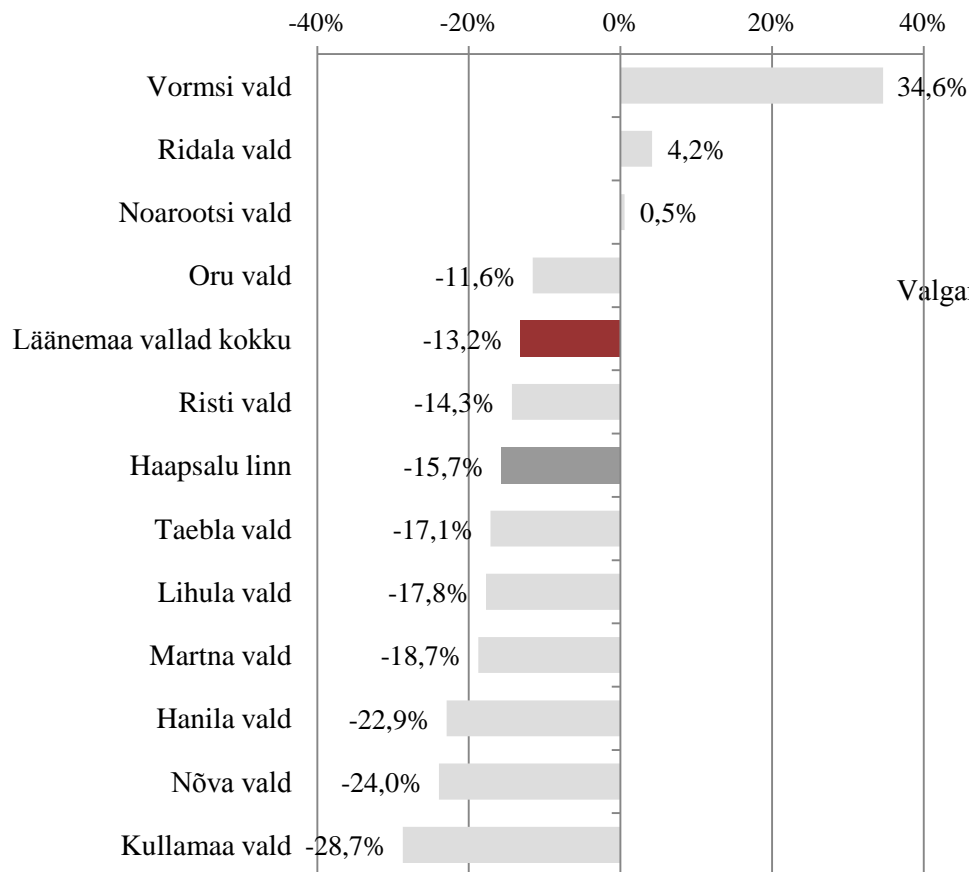

Rahvaarvu muutus 2000- 2012

Kogu Eesti rahvastik vähenes perioodil 4%, sh valdade rahvastik 0,9%.

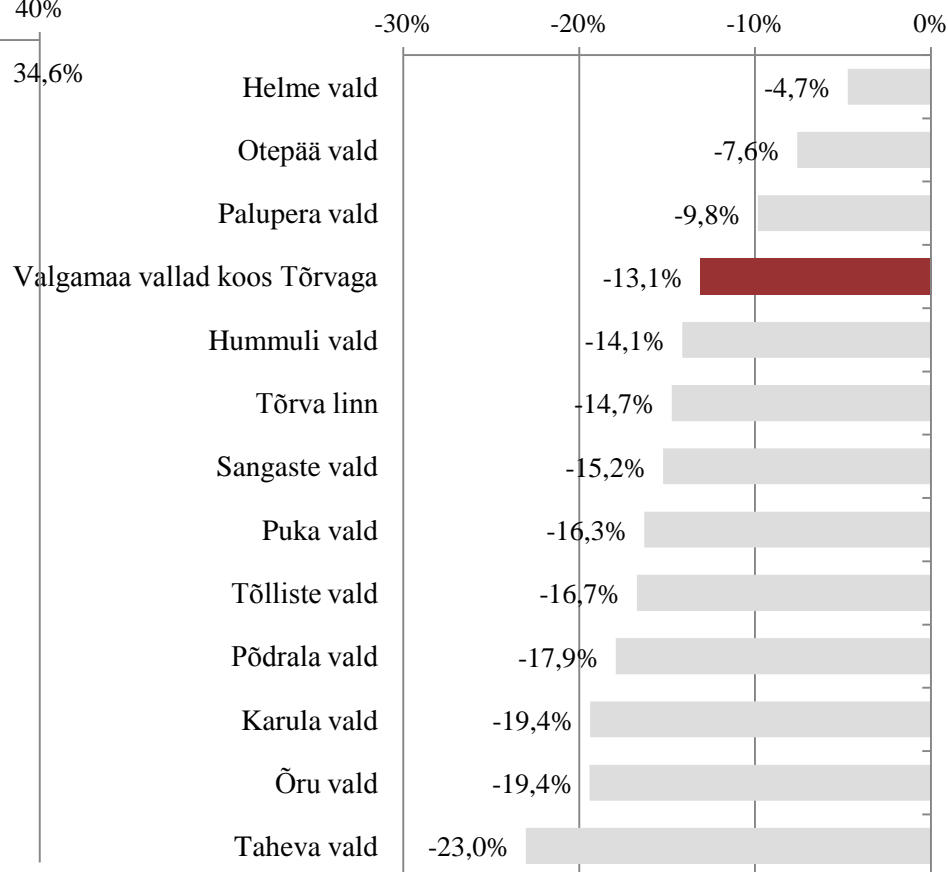
Läänemaa

Muutus rahvaarvus 2000- 2012, %

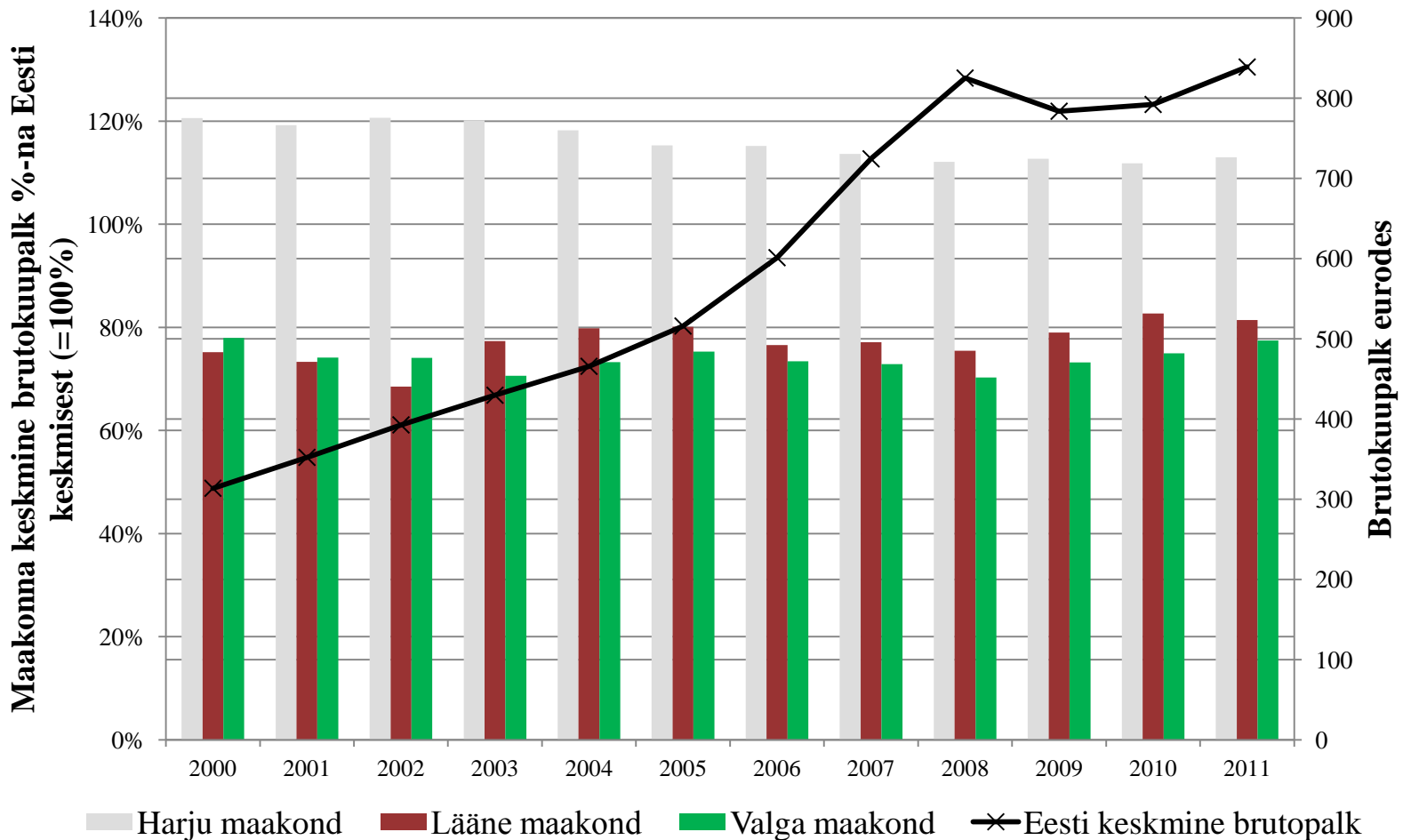

Valgamaa

Muutus rahvaarvus 2000- 2012, %

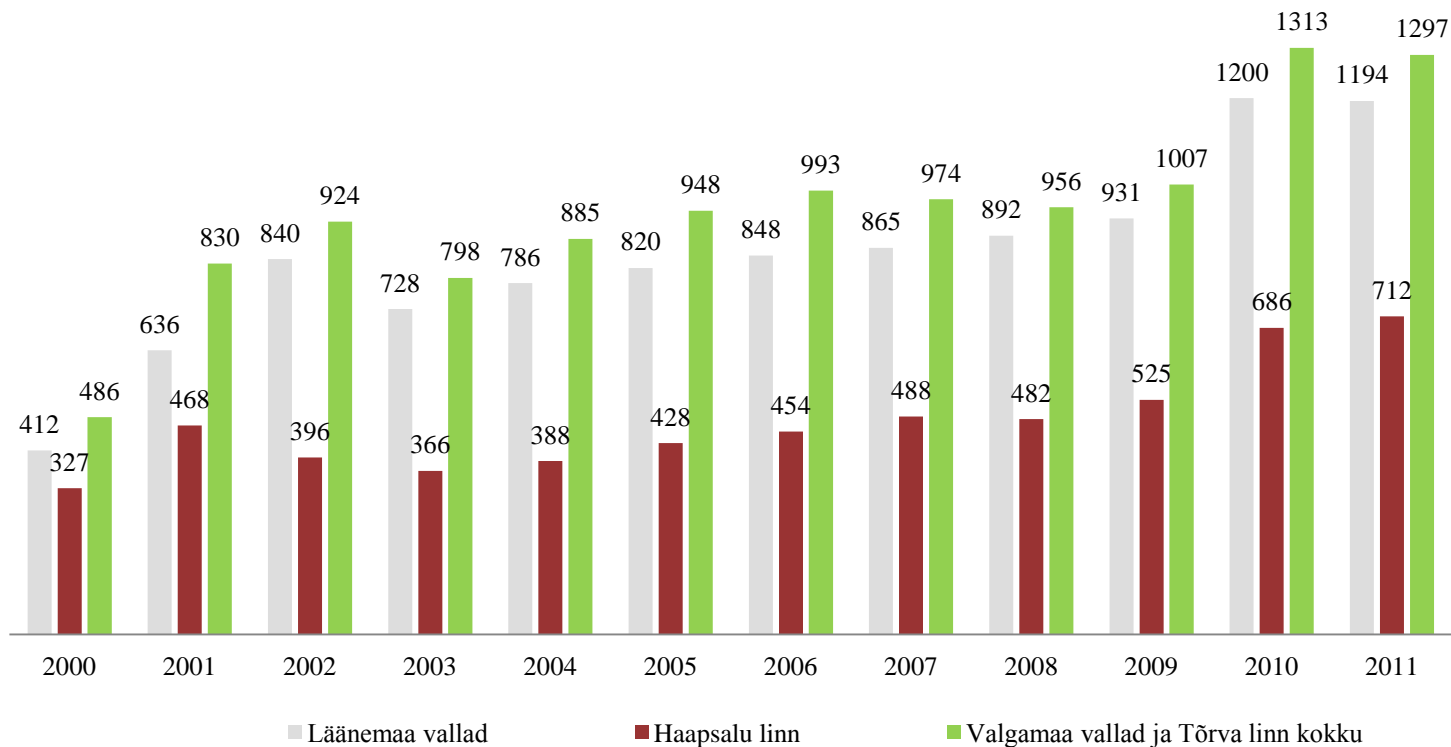

Maakonna brutokuupalk võrreldes Eesti keskmisega (%)

Ettevõtete arvu muutus

Majanduslikult aktiivsete ettevõtete arv 2000- 2011

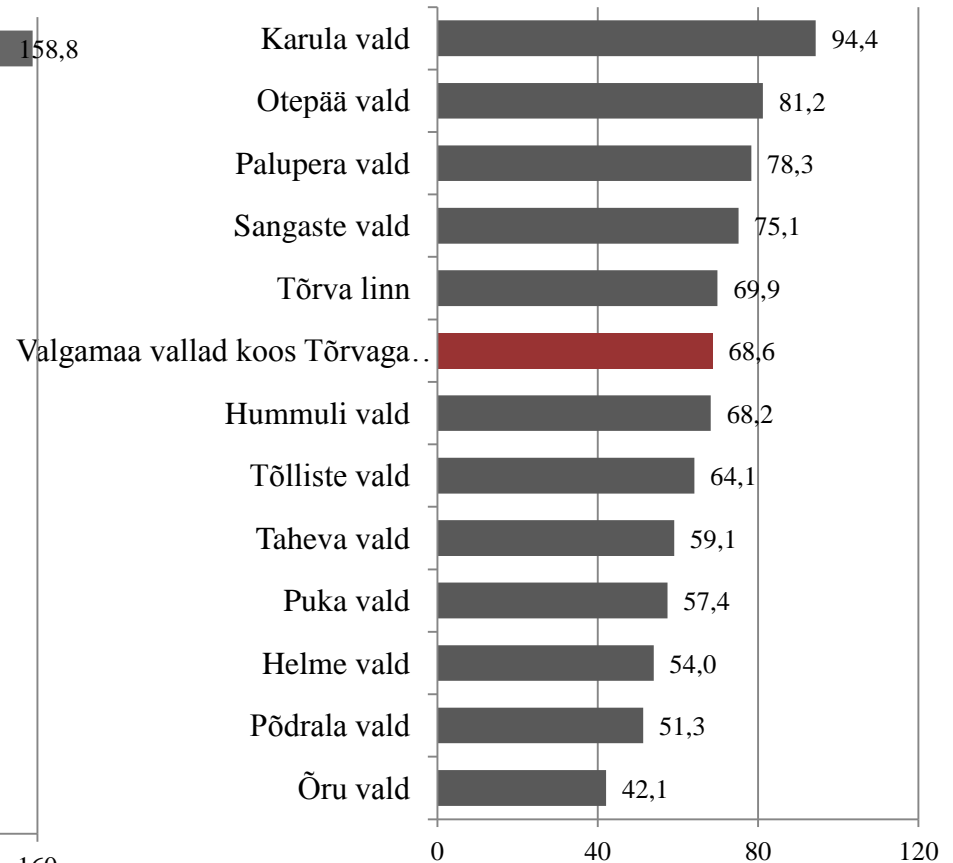
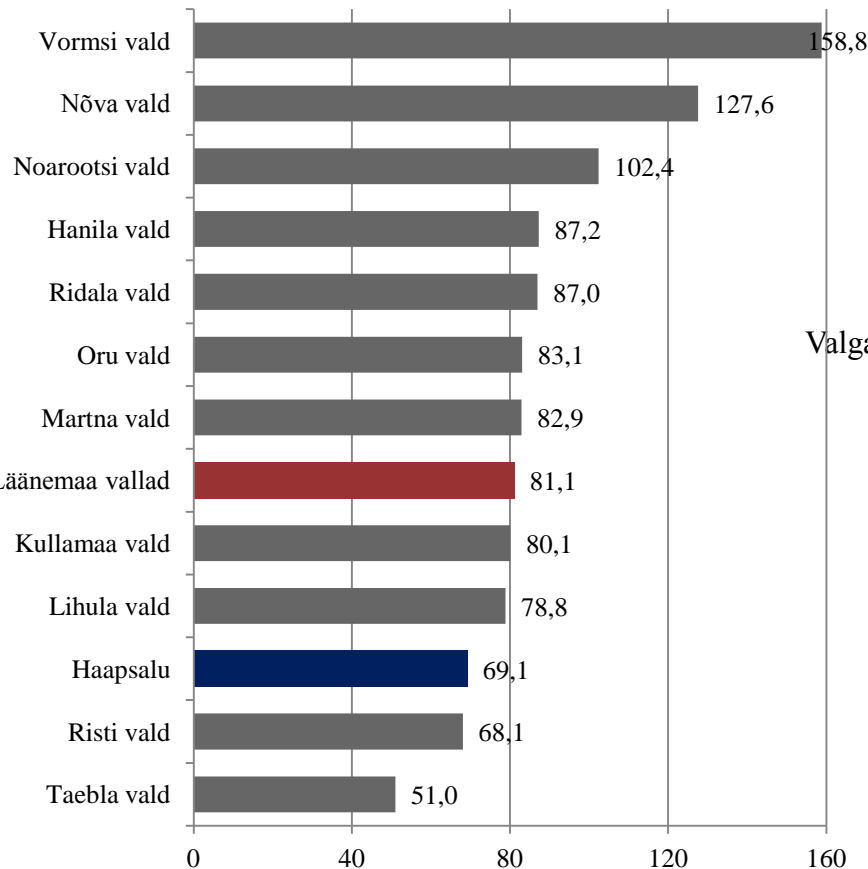
Ettevõtlusaktiivsus 1000 elaniku kohta 2011.a.

Läänemaa

Valgamaa

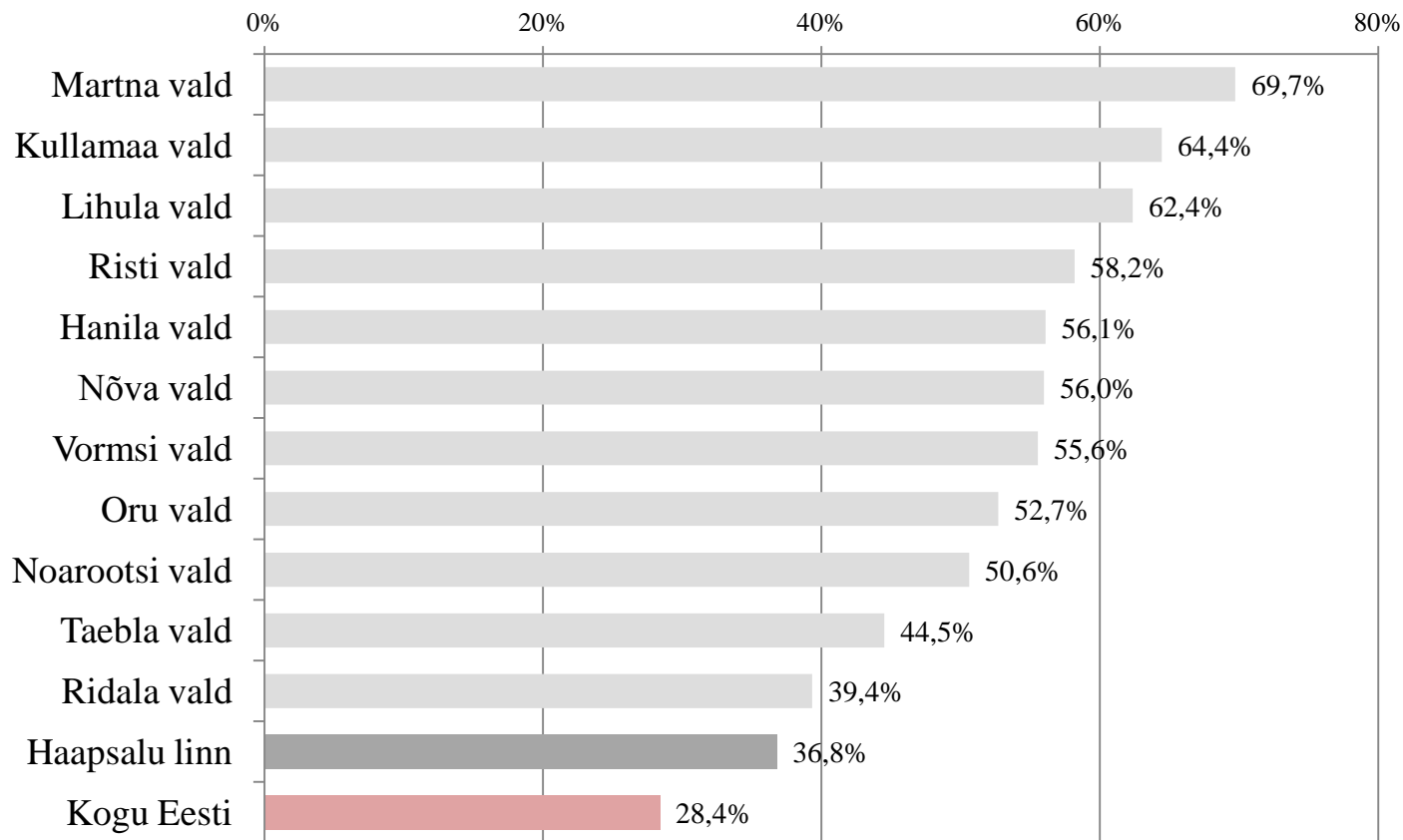
Ettevõtete arv 1000 elaniku kohta 2011

Ettevõtete arv 1000 elaniku kohta

FIE-de osakaal Läänemaal

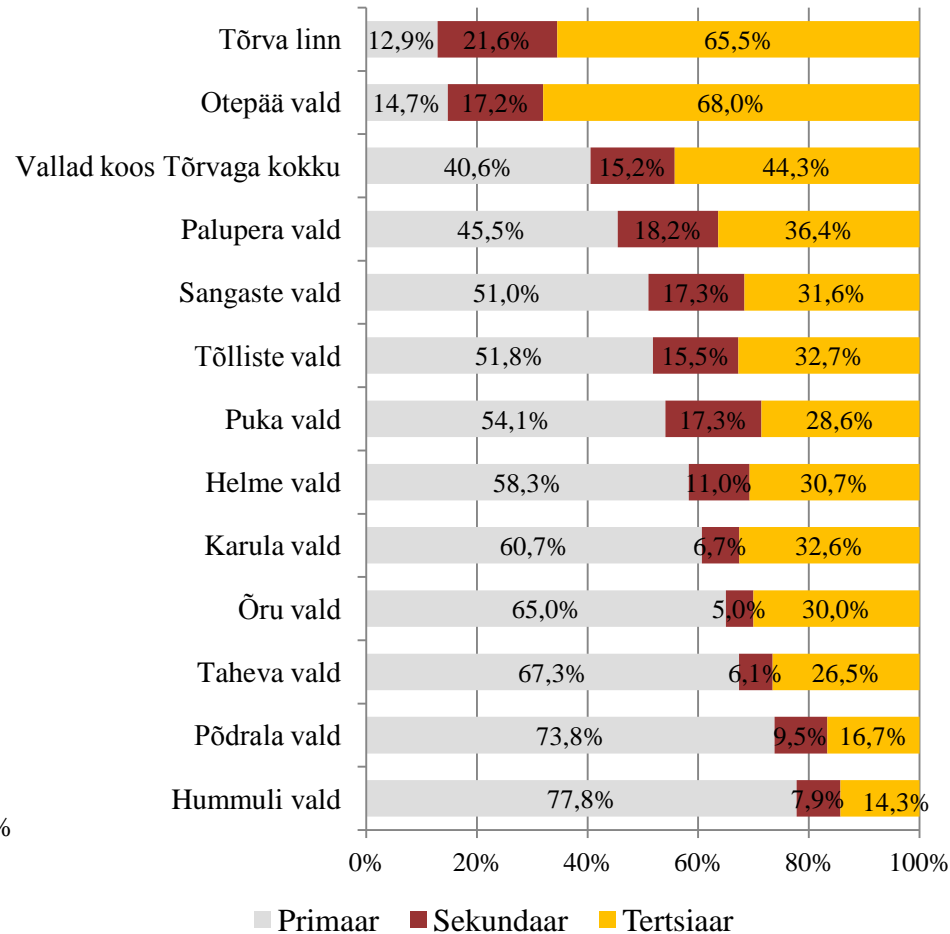
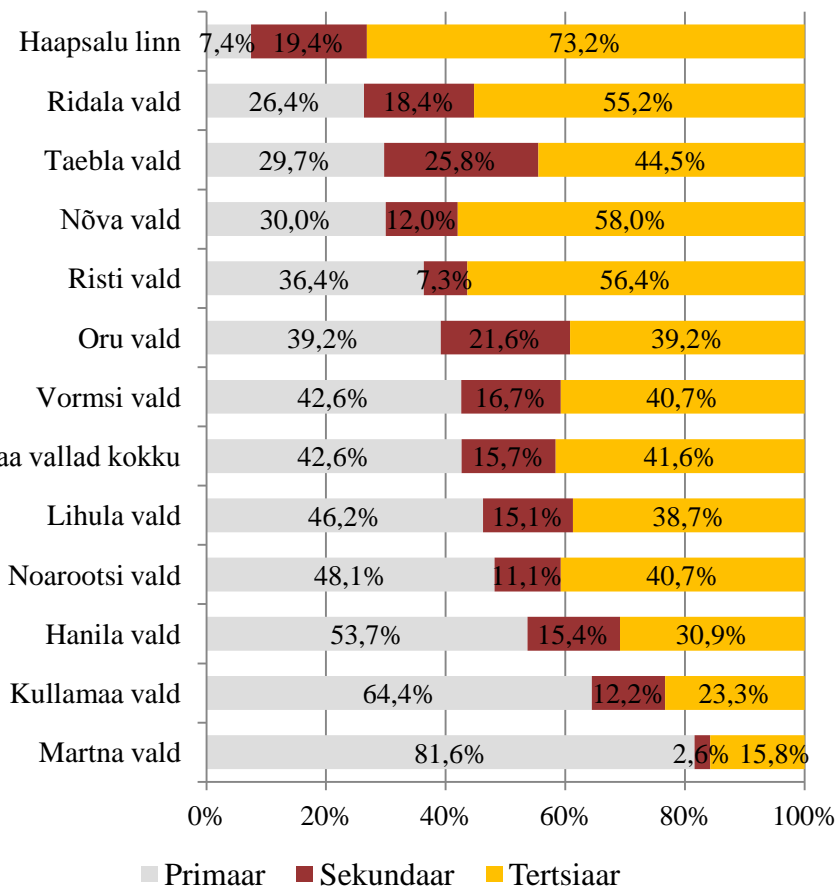
FIE-de osakaal ettevõtete hulgas 2011, %

Ettevõtete jaotus sektorite järgi 2011

Läänemaa

Valgamaa

Ettevõtete küsitluse tulemused

Eesmärk ja meetodika

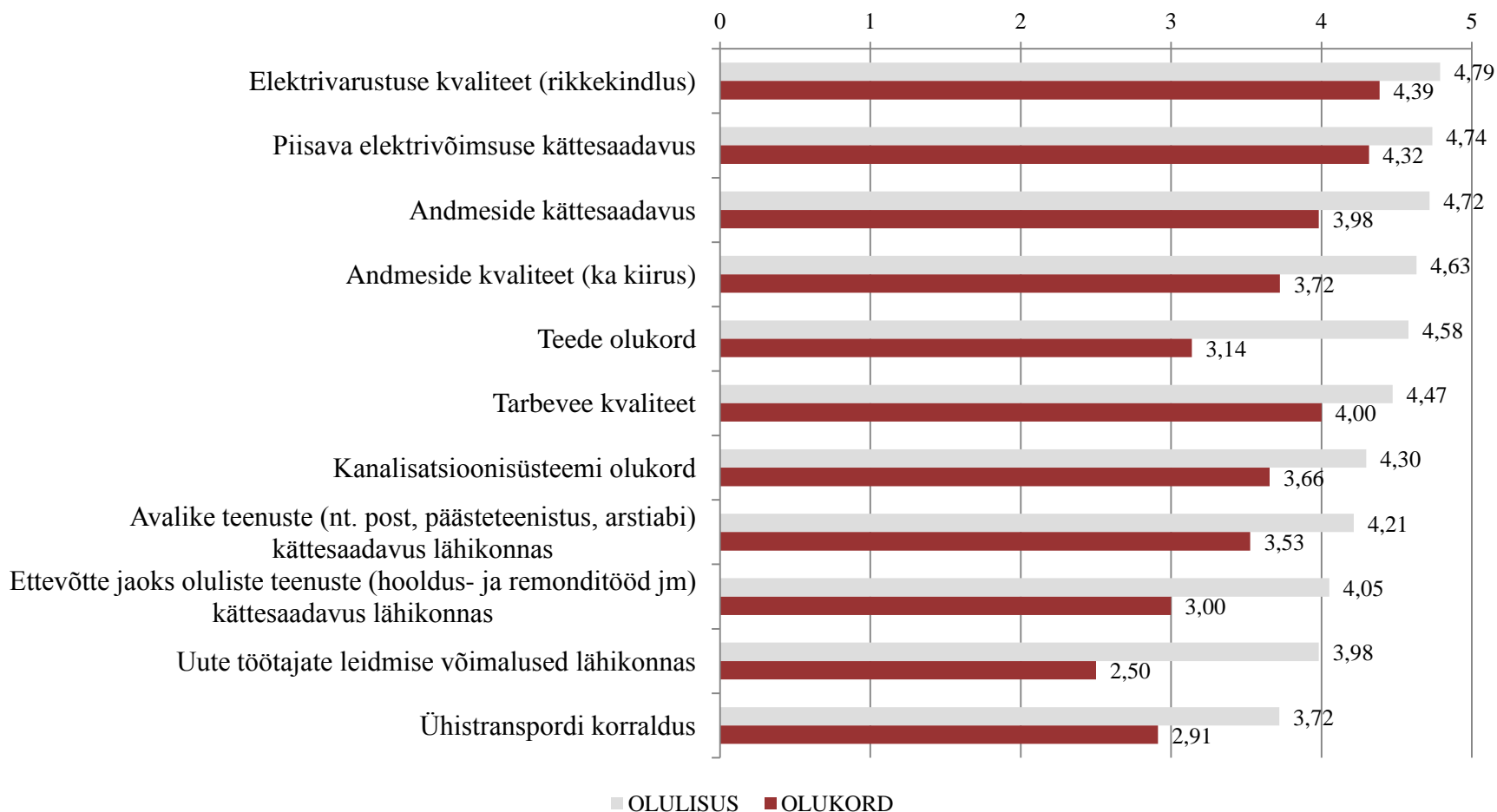
- Koguda andmeid näitajate kohta, mida pole võimalik saada olemasolevatest andmebaasidest, sh
  - hinnangud ettevõtlus- ja elukeskkonnale;
  - tootmissuundadele, tootmismahutudele, turgudele;
  - investeeringutele;
  - toetusvajadusele;
  - koostööle;
  - väärtushinnangutele.
- Läbiviimine: ankeetküsitlus internetis ja posti teel märts- mai 2012.
- Ankeet internetis aadressil:
<https://www.surveymonkey.com/s/maaettevotlus>

Vastajate üldiseloomustus: Läänemaa

- Vastajaid Läänemaalt 65 (Valgamaalt 77; kogu Eesti kokku 1825).
- Vastajad sektori järgi: primaar 35,4%, sekundaar 33,8%, tertsiaar 30,8%.
- FIE-sid 43,1%, OÜ-d 50,8%, AS-d 6,2%.
- 90,8% kuni 9 töötajaga ettevõtte.
- Vastajate keskmine vanus 48,5 aastat; noorim 23, vanim 75.
- 83% vastajatest oli ettevõtte omanik/FIE ise.
- Vastajatest 19,3%-le kuulus lisaks nimetatud ettevõttele/ FIE-le veel mõni teine ettevõtte.
- 28,5%-l oli peale selle ettevõtte/FIE palgaline töökoht mõnes muus organisatsioonis.
- 88,9% vastajatest elas ise ka maapiirkonnas.

Maapiirkond ettevõtluskeskkonnana

Keskmesed hinnangud ettevõtluskeskkonna teguritele (5-sel skaalal)

Maapiirkond ettevõtluskeskkonnana

		Olulisus	
		Keskmisest madalam	Keskmisest kõrgem
Olukord	Keskmisest parem	Kanalisatsioonisüsteemi olukord	Elektrivarustuse kvaliteet (rikkekindlus) Piisava elektrivõimsuse kättesaadavus Andmeside kättesaadavus Andmeside kvaliteet Tarbevee kvaliteet
	Keskmisest halvem	Avalike teenuste kättesaadavus lähikonnas Ettevõtte jaoks oluliste teenuste (hooldus- ja remonditööd jm) kättesaadavus lähikonnas Uute töötajate leidmise võimalused lähikonnas Ühistranspordi korraldus	Teede olukord

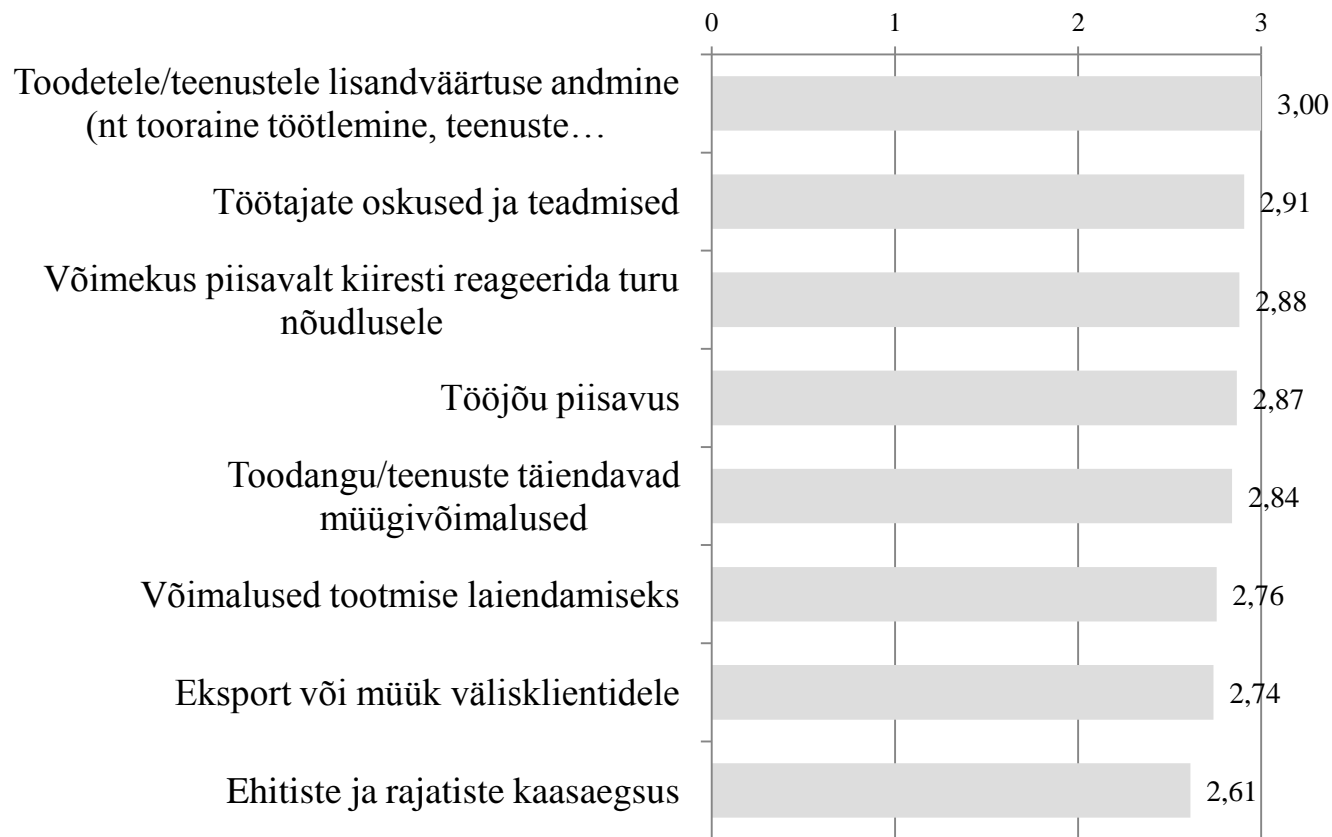
Eesti Maaülikool

Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

Ettevõttekesksed tegurid: probleemid

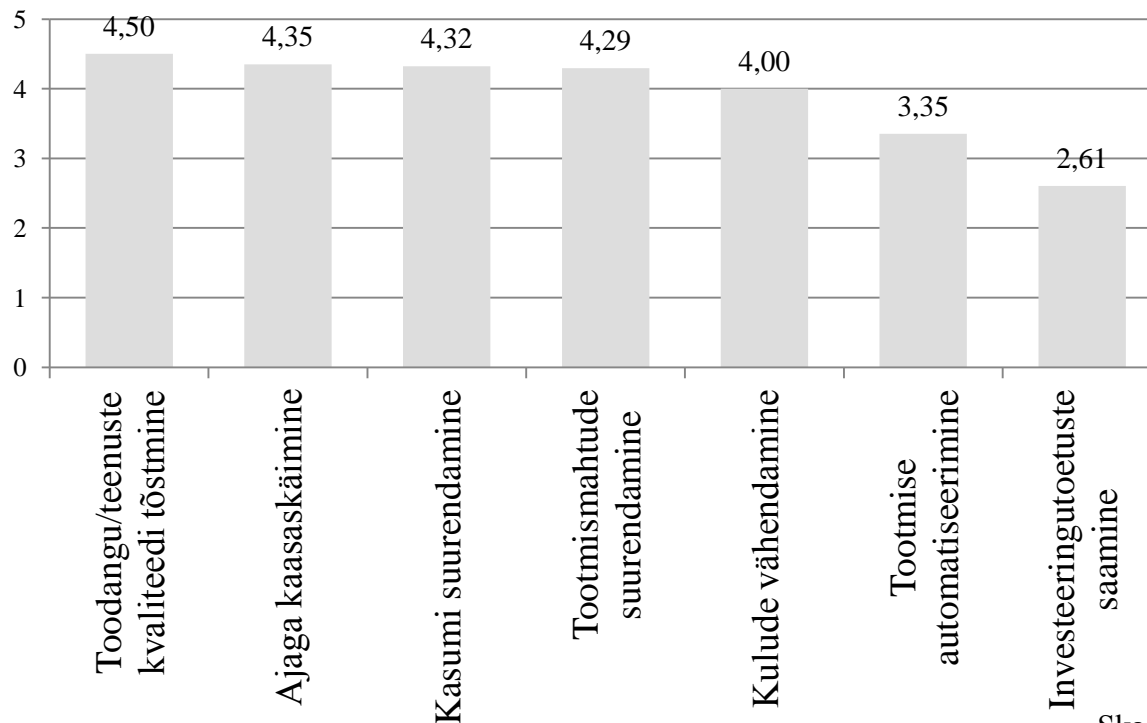
Keskmine hinnang 5-sel skaalal

Investeeringud

- Investeeringute tegemist 2011.a. nimetas 46,1%; 2008- 2010 50,7%.

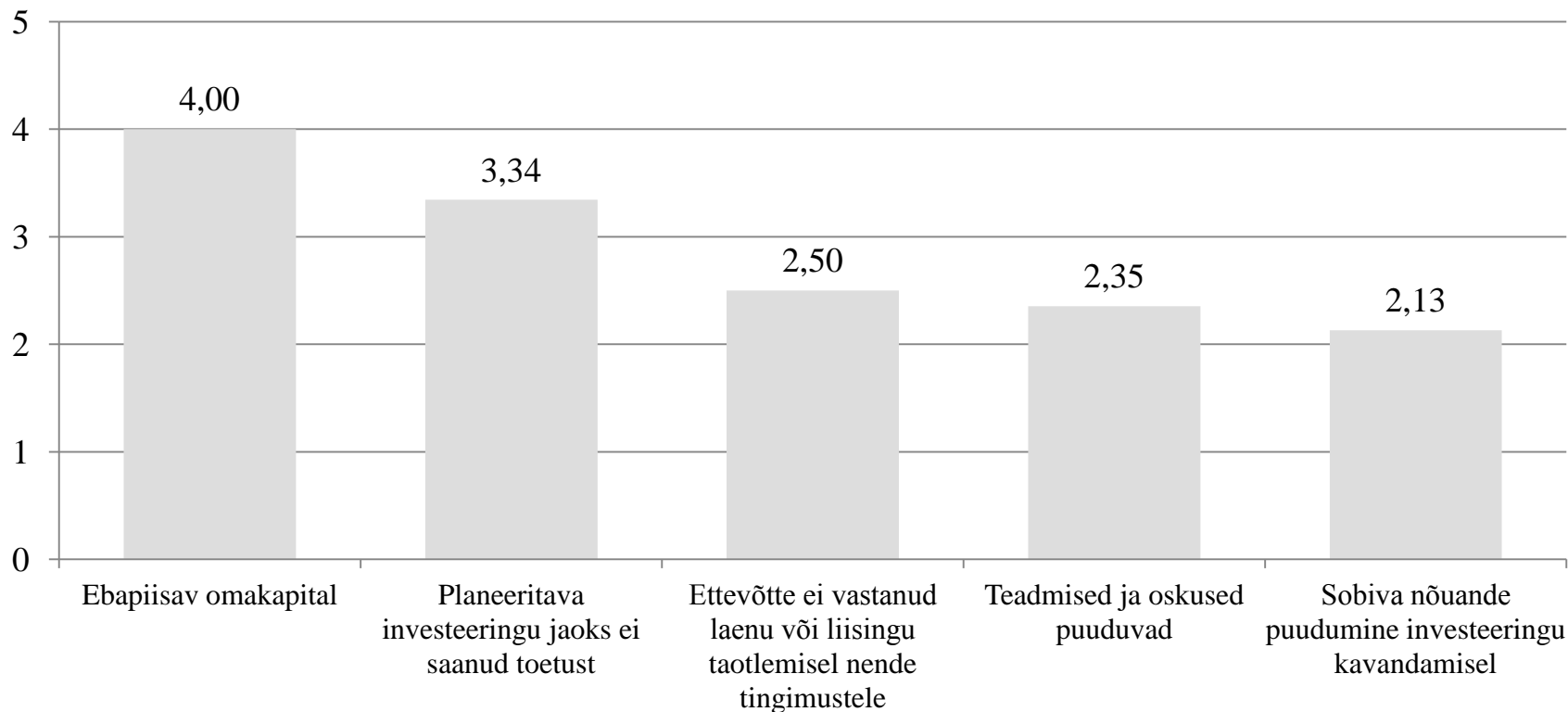
Keskmine hinnang (5-sel skaalal) investeeringu eesmärkidele

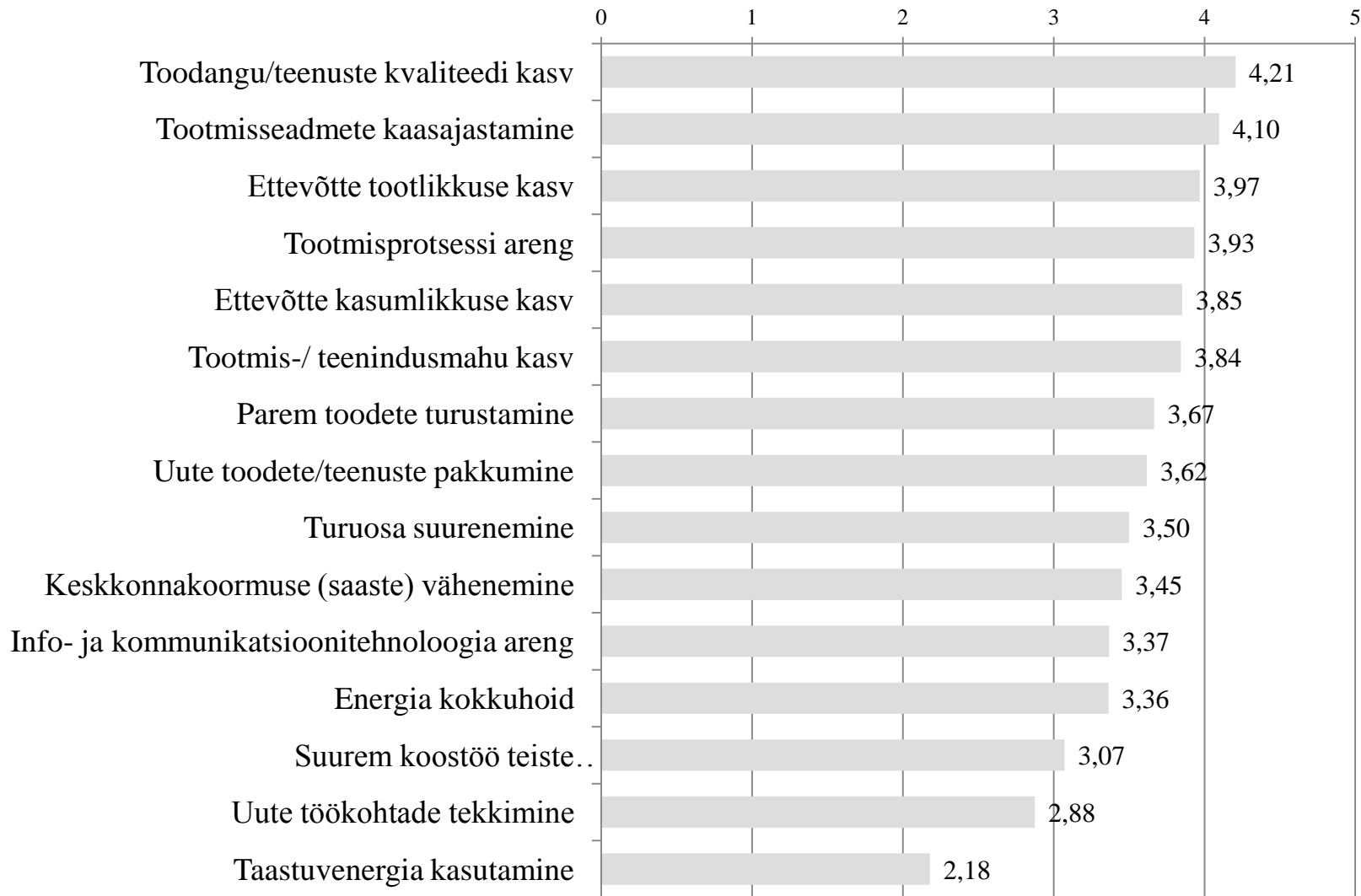
Skaalal: 5-kindlasti jah .... 1-kindlasti ei

Keskmine hinnang (5-sel skaalal) takistustele investeringute tegemisel

Skaalal: 5-kindlasti jah .... 1-kindlasti ei

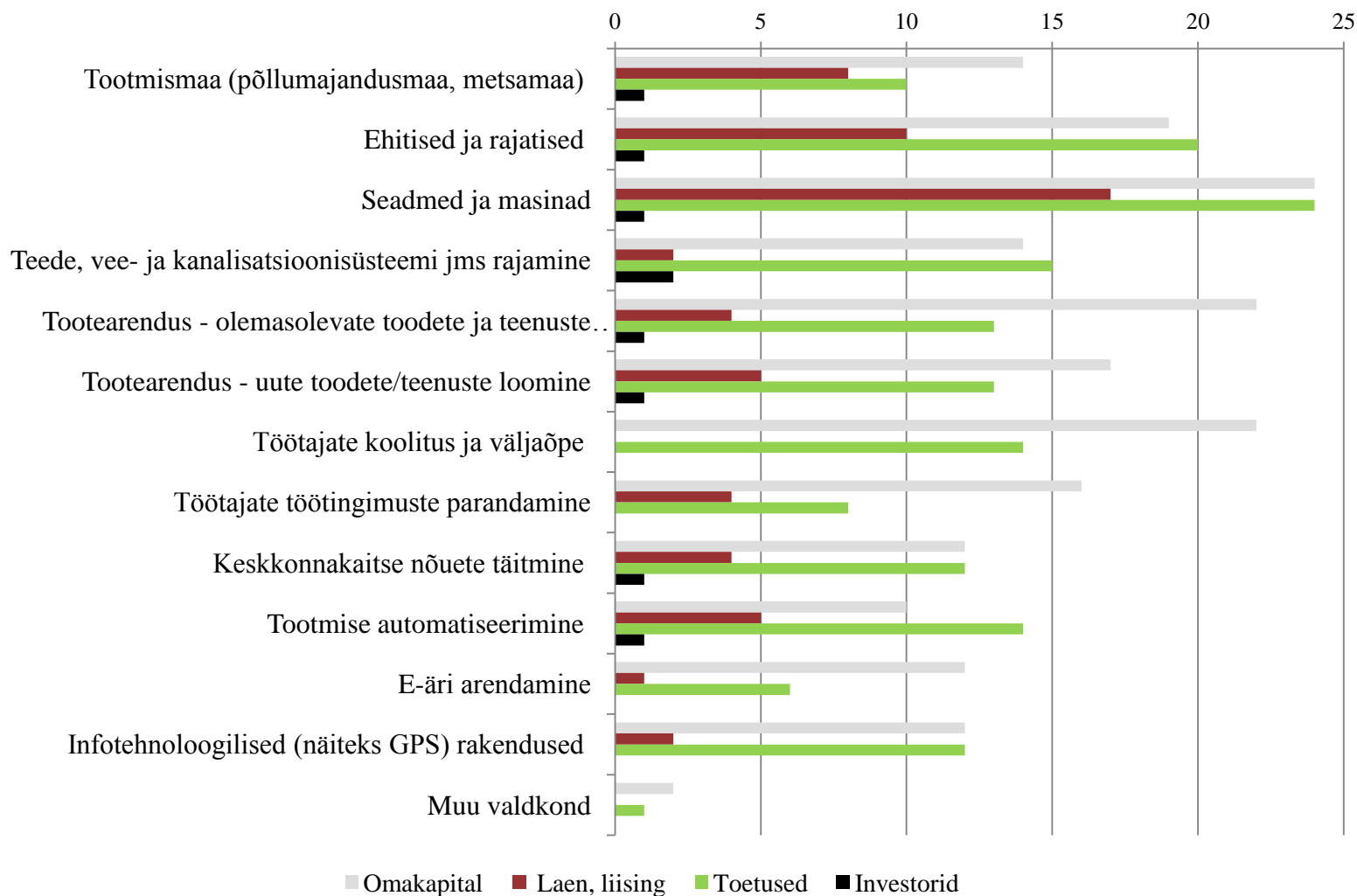

Keskmine hinnang (5-sel skaalal) investeringute mõjule ettevõttes

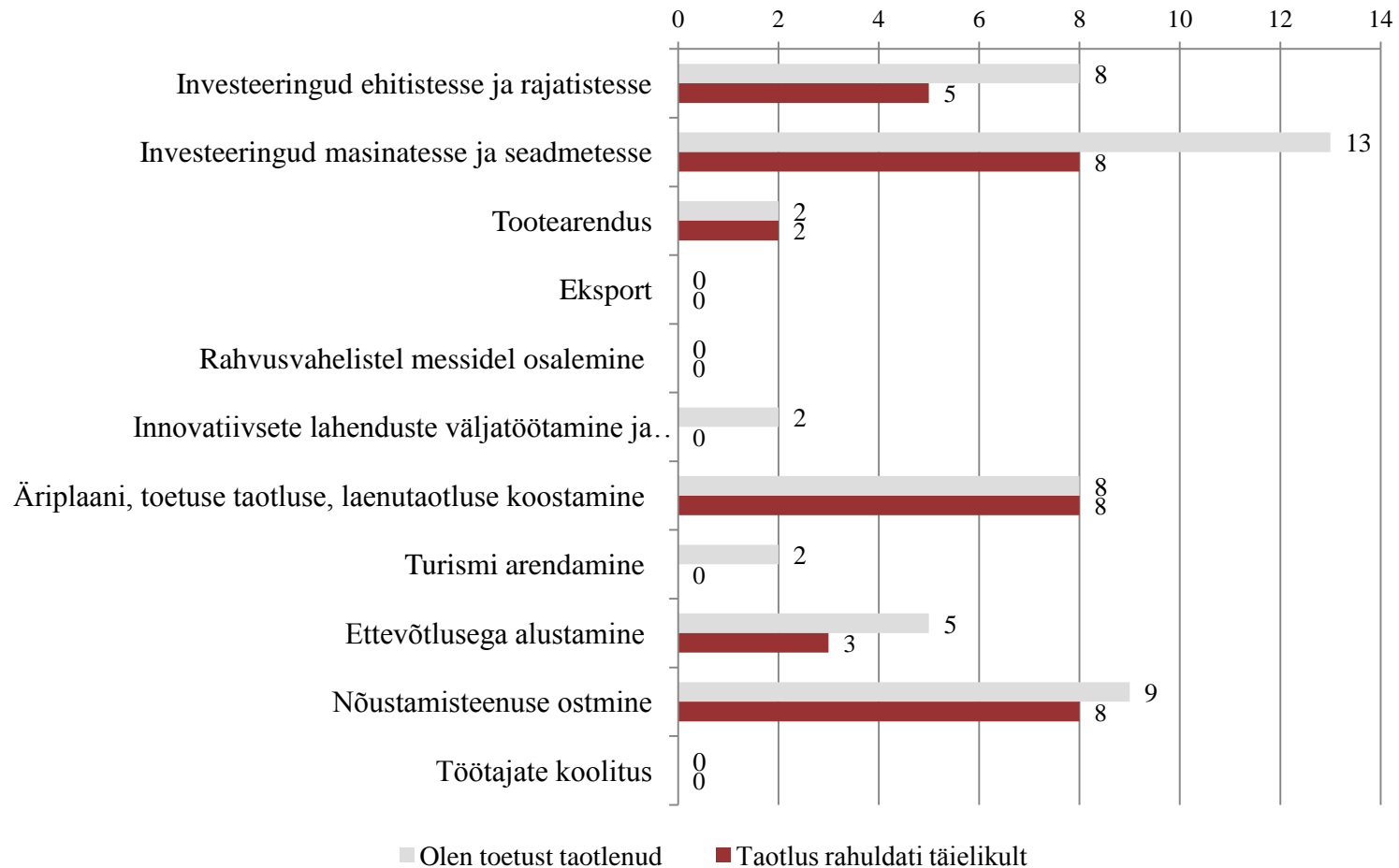

Mis allikatest plaanitakse finantseerida järgmisel 7-l aastal investeringuid järgnevatesse valdkondadesse (vastajate arv)

Taotletud toetused

Mis tegevustele on toetust taotletud 2004- 2011 (vastajate arv)

Täna tähelepanu eest!

Majandus- ja sotsiaalinstituut

Eesti Maaülikool

Kreutzwaldi 1a

Tartu 51014

Tel. 7313 813

Eesti Maaülikool

Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee
